

Egokitzea baino, jasatea

DIANA FRANCO

Octavia Buttlaren liburu bat nabil irakurtzen: *Odol-alabak eta bestelako kontakizunak*. Zientzia fikziozko idazlea da Buttler. Bere fikziozko kontakizunetan, izaki ezberdinen arteko harremanak aztertzen ditu, lurtar nahiz estralurtar, eta gizakiak askotan egoera berrietara egokitu beharrean aurkezten ditu. Planeta berri batera heldu gara eta hango espezie nagusiarekin sinbiosi bat sortzeko modua bilatzen dugu gure existentzia ziurtatzeko, edota espezie estralurtar bat dator gure mundura, akabatu gaitza-keena, eta zelan egokitu bilatzen dugu gure existentzia ziurtatzeko...

Madriren izan naiz topaketa batean eta Bizitegi Elkarteko lagun batek ideia bat bota zuen: kalean dagoen jendea ez dela soilik kalean bizi dena. Gure gizartean bada jende bat egoera oso bortitzetara egokitzeko moduak bilatzen dituen bizitza aurrera eroan ahal izateko, kalean ez egoteko. Tratu txarrak, bortxaketak... pairatzeko prest daude, kalean aurkituko dutena okerragoa delako. Baina egoera horiei, egokitu baino, jasan deitu beharko genieke.

Human Rights Watch erakundeak txostena atera du, EdTech (hezkuntzarako teknologiak) ardatz hartuta: *"Students not Products"* (ikasleak ez produktuak). Txostenak salatzen du pertsonok, kontzientzia izan barik, hezkuntzatik urrun dauden interesak dituzten multinazional teknologikoen zelataritza praktikak pairatu ditugula. Pixkanaka errealitate hau ulertzen gabiltza, beharbada batzuek buelta emango diogu, baina ez dezagun ahaztu gizartearen parte bat horrelakoak jasateko prest egongo dela bizitza aurrera ateratzeko. Ez dutela beste biderik izango. ●

J. SAMBENTO / GETTY IMAGES

Historia egiteko prest

AXIER LOPEZ

Gustavo Petrok irabazi egin du botoen %40,32rekin Kolonbiako hauteskundeetan lehen itzulia. Alde handiz lortu du garaipena, baina ez behar bezain zabala ekainaren 19ko bigarren itzulia saihesteko.

Sorpresa izan da Petrok ez duela aurrean izango Kolonbiako azken 20 urteetako aktore politikoa nagusia: uribismoa. Elite ekonomikoen eta komunikabide nagusien babesa izanik ere, Federico Gutiérrez uribista lehia-tik kanpo geratu da (%23,91), Iván Duqueren gobernuaren kudeaketak, protesta sozialen aurkako errepre-sioak, Bake Akordioaren ezarpenaren porrotak eta pandemiaren kudeaketak eraginda, ziurrenik.

Petrok indarrak neurtuko ditu eskuineko populista Rodolfo Hernández (% 28,15) aurka. Trumpzaleen estiloa duen hautagaiak, aipu aurrerakoien bat tartekatzen du eskuin muturreko ikuspegi nagusiak biltzen dituen hizkera eta diskurtso bizietan. Bere kanpainaren ardatz nagusia "politikeria eta ustelkeriaren" aurkako borroka izan da. Petro inolaz ere boterean ikusi nahi ez duten uribisten eta elite ekonomikoen laguntza izango du Hernándezek bigarren itzulian.

Gustavo Petro hala definitu du Nikolas Yepes irakasle eta analista politikoa, hauteskunde kanpainako diskurtsoa aztertuta: demokrata liberala politikan, keynesiar sozialdemokrata

ekonomian, pluralista ekologista gizartean eta katolikoa arlo espiritua-lean. Baina, era berean, Petrok aho bizarrik gabe adierazi du Kolonbiako pertsona eta enpresa aberatsenen aldeko politikak eraldatu nahi dituela, talde mediatikoen jabeetatik hasita. Etxalde handien lurra eman nahi dizkie nekazariei.

Aberatsen interesen aurkaritzat jo du bere burua Petrok, eta hori arrisku handiko kirola da Kolonbian, hango eliteak hiltzaileak baitira. Luis Carlos Galán, Jorge Gaitán eta beste politikari presidentegai batzuk hil dituzte azken hamarkadetan. Eta zer esanik ez indar paramilitarrek erail edo desagertutako zerranda izugarria: militante sozialak, indigenak...

Ezkerreko hainbat erakundek babesten duen hautagaiaren garaipena zerbait historikoa izango litzateke Kolonbian. Irakurri besterik ez dago Sandra Ramírezen hitzak, Komunuen alderdiko senataria, FARCen aritutakoa 20 urte baino gehiagoz, Manuel Marulanda *Tirofijo* gerrillari historikoarekin batera: "Itxaropen handia dut Petroren garaipenean jarrita. Kolonbiak 200 urte baino gehiago daramatza indarkeriaren, mafiaren eta ustelkeriaren bidez gobernatu duen klase politikoaren eskuetan. Hau aukera historikoa da hori aldatzeko".

Hurrengo bi asteak tentsio handikoak izango dira Kolonbian. ●